

Aan	Ambassadeurs
Van	Bureau
Datum	6 april 2023
Betreft	nieuwe thema's coalities september 2023
Status	Ter informatie

1 Aanleiding

Op 15 december heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden met ambassadeurs over de nieuwe vormen coalities. Daarbij is een selectie gemaakt van drie urgente thema's uit een breder spectrum van aangedragen thema's door de ambassadeurs en op de conferentie. Daarnaast is gewerkt aan de vraagarticulatie van de drie gekozen thema's. Expliciet is gekeken dat het werk van een eerdere coalitie niet opnieuw wordt gedaan, maar dat deze opbrengst juist wordt meegenomen en zorgt voor een verdieping of verbreding.

Thema's zijn:

- Flexibilisering
- Teams aan zet 3.0
- Data 3.0

Voor alle coalities geldt dat:

- verbinding wordt gezocht met wat buiten het Kwaliteitsnetwerk MBO (KNW MBO) wordt/is ontwikkeld en gedeeld over het desbetreffende thema. Denk bijvoorbeeld aan CINOP op het gebied van flexibilisering en aan MBO Digitaal voor wat betreft data.
- zij – indien gewenst - (wetenschappelijke) ondersteuning ontvangen, die meerwaarde biedt voor het thema van de desbetreffende coalitie.
- er procesondersteuning en facilitering voor de coalities vanuit het bureau van het KNW MBO is.
- verwacht wordt dat alle coalitieleden zich inzetten.

Succesfactoren van het werken met coalities:

- het onderling lerend vermogen van de coalitieleden wordt sterk gestimuleerd;
- win-win situatie: delen binnen de eigen onderwijsinstelling door de coalitieleden en als sector kunnen we hiervan gezamenlijk leren.
- coalitieleden kunnen gebruikmaken van instrumenten van het KNW MBO, bijv. peer review.

2 Thema 1: Flexibilisering

2.1 Waar houdt de coalitie 'Flexibilisering' zich mee bezig?

Het ontwikkelen van een raamwerk bij de flexibilisering van het onderwijs wat helpt om kwaliteit inzichtelijk te maken.

Het betreft een **set aan hulpvragen voor een team**. Deze kunnen aan de start, tijdens en na afloop van het ontwikkelproces worden gebruikt om het gesprek te voeren over de kwaliteit van zowel het proces als het product van de flexibilisering. Daarnaast kan het 'leren van elkaar' hiermee worden versterkt.

Dit raamwerk is passend voor de vijf flex-manieren: vorm, inhoud, tijd, plaats en tempo.

Het is van belang dat bij dit raamwerk flexibilisering sprake is van

- inbedding in de PDCA-cyclus
- een multidisciplinaire aanpak
- een werkwijze die bijdraagt aan de versterking van het lerend vermogen van het team

2.2 Wanneer is de coalitie 'Flexibilisering' succesvol?

De **opbrengst** van de coalitie

- stelt teams in staat om te verwoorden wat de kwaliteit van zowel het proces als product van flexibilisering van onderwijs is en deze inzichtelijk te maken;
- is een eindproduct wat een goede balans heeft tussen:
 - o openheid: het raamwerk is dermate open dat elk team/mbo-school ermee aan de slag kan om de eigen flexibiliseringsuitdaging op te pakken;
 - o specificiteit: het raamwerk is voldoende specifiek om kaders te geven.

2.3 Gewenste samenstelling coalitie 'Flexibilisering'

Gezien de multidisciplinaire aanpak bij flexibilisering is een afspiegeling hiervan in de coalitie wenselijk. Denk aan een mix van onderwijskundigen, onderwijsadviseurs, onderwijsontwikkelaars, docenten en kwaliteitszorgfunctionarissen.

3 Thema 2: Teams aan zet

3.1 Waar houdt de coalitie 'Teams aan zet' zich mee bezig?

Het ontwikkelen van een handreiking/tools/richtvragen etc. om teams te ondersteunen bij

- het vertalen van de instellingsbrede visie in concrete en haalbare ambities voor het team
- het formuleren van de opbrengsten bij de ambities die meetbaar, merkbaar en/of bespreekbaar zijn.

Dit met als doel een zo hoog mogelijke onderwijskwaliteit te realiseren, gebruik makend van het dialoogmodel.

Hierin wordt meegenomen

- zowel de weg ernaar toe als het uiteindelijke resultaat.
- zowel de cultuur als de structuur inclusief de ontwikkeling van teamkracht.

Denk bijvoorbeeld concreet aan de volgende teamvraag: *'hoe komen we tot concrete en haalbare ambities en vertalen we deze weer in het onderwijsconcept, het curriculum en de gewenste pedagogiek-didactiek en vervolgens in ons daadwerkelijk handelen. Dit binnen de richting en ruimte van de onderwijsinstelling.'*

Deze coalitie kan bij haar werk gebruik maken van de inzichten die zijn/worden verkregen in de proeftuinen van het referentiewaardenmodel.

3.2 Wanneer is de coalitie 'Teams aan zet' succesvol?

De **opbrengst** van de coalitie

- stelt (onderwijs)teams in staat om teamkracht te ontwikkelen bij het vertalen van de instellingsbrede visie in concrete- en haalbare ambities van het team en het formuleren van de hierbij te realiseren opbrengsten die meetbaar, merkbaar en/of bespreekbaar zijn.
- is helpend voor de kwaliteitszorgfunctionaris om (onderwijs)teams te ondersteunen / adviseren bij bovengenoemde.

3.3 Gewenste samenstelling coalitie 'Teams aan zet'

Deze coalitie bestaat uit docenten, onderwijsmanagers en ondersteunende diensten als bijv. kwaliteitszorgfunctionarissen.

Van de coalitieleden wordt verwacht dat ze de benodigde input ophalen binnen hun eigen onderwijsinstelling. Bijv. de coalitieleden stellen vragen bij teamleden in de eigen onderwijsinstelling waarin bijv. naar voren komt: *'Je maakt een teamplan en wat heb je daarbij nodig?'*

Coalitieleden ontvangen waar nodig begeleiding bij het voeren van dergelijke gesprekken o.a.:

- Hoe stel ik kritische vragen/ goede vragen?
- Hoe haal ik goede input/informatie op en wat werkt nu echt?

4 Thema 3: Data

4.1 Waar houdt de coalitie 'Data' zich mee bezig?

Het komen tot een **overzicht/handreiking** voor de onderwijsinstellingen met relevante data op diverse niveaus (4 rollen: onderwijsteam, onderwijsmanager, CvB/middenmanagement en ondersteunende diensten¹).

- het duiden van deze data
- het doen van interventies op basis van de uitkomst van de duiding. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het dialoogmodel².

Bovenstaande is behulpzaam om voor de 4 rollen in de organisatie op toegankelijke wijze relevante data beschikbaar te stellen. Dit om alle stappen in de PDCA-cyclus - ondersteund door deze data - te kunnen doorlopen.

Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het gedachtegoed van het referentiewaardenmodel.

De opbrengst van de coalitie komt onder meer tot stand door te reflecteren op wat reeds binnen de onderwijsinstellingen aanwezig is / aan wordt gewerkt en hierdoor het bestaande te verrijken en versterken.

N.B. Deze coalitie ontwikkelt geen dashboard.

4.2 Wanneer is de coalitie 'Data' succesvol?

De **opbrengst** van de coalitie

- is helpend bij een waardevolle inrichting/evaluatie van de inrichting van een dashboard op alle niveaus (4 rollen) binnen de onderwijsinstelling;
- is helpend om sturings- en verantwoordingsinformatie op gebruikersvriendelijke wijze beschikbaar te laten komen en daadwerkelijk gebruikt kan worden bij de P&C-cyclus;
- is helpend voor een kwaliteitszorgfunctionaris om met teams in gesprek te gaan over oorzaken voor 'issues' (denk aan VSV, verzuim, BPV, BSA etc.) en over het interveniëren op basis hiervan.

Het gesprek in de coalitie is het startpunt van het versterken van het lerend vermogen.

4.3 Gewenste samenstelling coalitie 'Data'

De gewenste samenstelling van de coalitie bestaat uit kwaliteitszorgfunctionarissen en data-analisten. Deze coalitieleden zoeken binnen hun onderwijsinstelling de verbinding met medewerkers uit de 4 verschillende rollen, om tot een zo betekenisvol mogelijke uitkomst te komen.

¹ Bron: 10 inzichten x 4 rollen, expertisegroep Kwaliteitsnetwerk MBO

² Zie dialoogmodel via [Documenten Instellingsdialoog - Wegwijs in kwaliteit](#)